

Jak pokonać meandry współczesnej globalnej gospodarki?

WYKŁAD PROF. GRZEGORZA KOŁODKI

17 maja 2022 roku w Auli A na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego w Sopocie odbył się wykład prof. Grzegorza Kołodki – naukowca i polityka, jednego z głównych architektów polskich reform gospodarczych, czterokrotnego wicepremiera i ministra finansów w latach 1994–1997 i 2002–2003, a także... maratończyka i podróżnika

Od lewej: prof. Monika Bąk,
prof. Grzegorz Kołodko,
prof. Beata Majecka

Fot. Dariusz Niemczak

W spotkaniu współorganizowanym przez Wydział Ekonomiczny UG i Polskie Towarzystwo Ekonomiczne uczestniczyli m.in. studenci i pracownicy Wydziału Ekonomicznego, Wydziału Zarządzania i innych jednostek UG oraz członkowie Rady Ekspertów Wydziału Ekonomicznego i członkowie PTE.

*

Na początku spotkania dziekan Wydziału Ekonomicznego, dr hab. Monika Bąk, prof. UG, zapozna-

ła publiczność z dorobkiem naukowym oraz publikacyjnym prof. Grzegorza Kołodki. Zaanonsowała również główny pretekst do zorganizowania wykładu, którym stała się publikacja najnowszej książki autorstwa profesora pt. *Świat w matni. Czwarta część trylogii*. Jest to kontynuacja bestsellerowej trylogii zainicjowanej książką opublikowaną w 2008 roku pt. *Wędrujący świat*, a przetłumaczonej na kilkadziesiąt języków (kolejne dwa tomy to: *Świat na wyciągnięcie myśli* oraz *Dokąd zmierza świat?*).

Następnie głos zabrała dr hab. Beata Majecka, prof. UG i prezes Gdańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, która zwróciła uwagę na wieloletnią współpracę prof. Kołodki z PTE.

*

Wykład prof. Kołodki był fascynującą wędrówką przez meandry współczesnej globalnej gospodarki. Profesor omówił w jego trakcie wyzwania, które stoją przed gospodarką, i wskazał na możliwe

Wykład prof. Grzegorza Kołodki

Fot. Dariusz Niemczak

Podpisywanie książek przez prof. Grzegorza Kołodkę

Fot. Dariusz Niemczak

rozwiązania problemów. Podczas prelekcji była też mowa o przemianach demograficznych i zmianach środowiskowych, a także o rewolucji naukowo-technologicznej, zwłaszcza o cyfryzacji i automatyzacji. Profesor skomentował zjawisko nieinkluzywnej globalizacji oraz narastania obszarów wykluczenia i nierówności. Mówił o ogólnym kryzysie neoliberalnego kapitalizmu oraz zagrożeniach wynikających z kryzysu liberalnej demokracji i polaryzacji społeczeństw. Skomentował widmo drugiej zimnej wojny, zwłaszcza na linii Zachód – Rosja, i konfliktu USA – Chiny. Odniósł się też do najnowszych wydarzeń związanych z agresją Rosji na Ukrainę.

Po wykładzie uczestnicy spotkania mogli nabyć książkę i uzyskać dedykację od autora.

O KSIĄŻCE ŚWIAT W MATNI

Świat trzeba ratować, odchodząc od antagonizmów w stronę współpracy globalnych potęg – USA, Unii Europejskiej, Chin i Rosji oraz Indii. Na ich czele muszą stanąć przywódcy, którzy będą chcieli i potrafili tego dokonać. Miast zderzenia cywilizacji i wrogiej rywalizacji potrzebny jest dialog i współpraca. Świat znalazł się w matni. Możliwość tego świata muszą pojąć, że nie da się nie-

ustannie wzbogacać – jakże często wyzyskując przy tym innych – bez oglądania się na towarzyszące temu z jednej strony koszty społeczne i ekologiczne, a z drugiej strony – napięcia polityczne i konflikty zbrojne. Natomiast społeczeństwa krajów na dorobku, funkcjonujące w gospodarkach emancypujących się, muszą znaleźć własny, oparty na merytokracji, sposób wykorzystania nieodwracalnej globalizacji na rzecz zrównoważonego rozwoju. Nie uda im się to bez zapanowania nad procesami demograficznymi i bez uporania się z korupcją dewastującą gospodarkę.

W swojej książce prof. Grzegorz Kołodko poszukuje odpowiedzi na nurtujące nas pytania: Jaka naprawdę jest sytuacja? Co łączy, a co dzieli różne miejsca na Ziemi? Co jest nieuchronne, a co może się zdarzyć? Co mamy robić, aby wyrwać się z nawarstwiających się kryzysów? Opierając się na wszechstronnych interdyscyplinarnych badaniach i studiach porównawczych, a także czerpiąc z osobistych doświadczeń z licznych podróży oraz kontaktów z przywódcami i uczonymi tego niespokojnego świata, profesor dzieli się przemyśleniami o zglobalizowanej gospodarce i jej politycznym oraz kulturowym otoczeniu. Przy okazji zwraca uwagę na

uwarunkowania i konsekwencje współczesnej rewolucji technologicznej.

Przy tym wszystkim profesor kieruje się w swoich rozważaniach racjonalnością, a nie emocjami – tak w przypadku stawiania diagnoz, jak i formułowania recept. Gdy bowiem poddajemy się emocjom, to trudno o optymizm wobec wyjątkowego spiętrzenia negatywnych aspektów otaczającej nas rzeczywistości: nierówności ekonomicznych, wykluczenia społecznego, zmian klimatycznych, nierównowagi demograficznej i nowej zimnej wojny, na które nakłada się „czarna trójca” – populizm, nacjonalizm i autorytaryzm. Niestety, również liberalna demokracja szwankuje.

Zdecydowana większość zagrożeń, przed którymi stoimy, może być przezwyciężona. Może, ale nie musi. Aby to się udało, konieczne są redefinicja celów gospodarowania oraz nowy paradygmat ekonomiczny, niezbędną jest reinstytucjonalizacja globalizacji i racjonalizacja polityki. Potrzebny jest nowy pragmatyzm. Na kartach swojej książki autor pokazuje, jak ku temu zmierzać, aby wyrwać się z matni, w której znalazł się nasz świat.

dr hab. Monika Bąk, prof. UG
dr Magdalena Markiewicz